

**Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія**

II Всеукраїнська науково-практична конференція

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ**

(4 грудня 2019 р.)

м. Полтава 2019

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

УДК 33: 167.1
А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 19.11.2019 р.).

Редакційна колегія:

- **Аранчій В.І.**, кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Дорогань-Писаренко Л.О.**, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Плаксієнко В.Я.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку;
- **Томілін О.О.**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Писаренко В.П.**, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування;
- **Рудич А.І.**, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Єгорова О.В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень.

Актуальні питання сучасної економічної науки: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р., Полтава). Полтава, 2019. 515 с.

До збірника матеріалів науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем вітчизняної економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів
© Полтавська державна аграрна академія, кафедра економічної теорії та економічних досліджень

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

безпеки продуктів харчування у розвинених країнах світу, що схвалена Міжнародною комісією з харчових продуктів «Codex Alimentarius Commission» і є офіційно визнаною країнами Європейського союзу.

Список використаних джерел

1. Методичні рекомендації з планування, калькулювання та обліку собівартості (робіт та послуг) сільськогосподарських підприємств: Наказ Міністерства аграрної політики України № 132 від 18.05.2001 р. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення 04.09.2019).

2. Плаксієнко В.Я., Яловега Л.В., Лега О.В., Прийдак Т.Б., Мокієнко Т.В., Канцедал Н.А. Управлінський облік: навч. посібник [для студ. вищих навч. закл.] / за ред. В. Я. Плаксієнка. Полтава: ПП «Астрая», 2018. 250 с.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України № 318 від 31 грудня 1999 р. URL: <http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення 04.09.2019).

**ОПОДАТКУВАННЯ ПДВ В УКРАЇНІ:
АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ ТА НЕДОЛІКІВ**

Верещака М. А., Павлієнко І. В.,
здобувачі вищої освіти ступінь вищої освіти бакалавр
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Полтавська державна аграрна академія
Науковий керівник – Лега О. В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Якщо розглядати податкову систему України в цілому, то податок на додану вартість (ПДВ) заслуговує на найбільшу увагу, оскільки він є основним джерелом наповнення Державного бюджету України. ПДВ в Україні став стабільним джерелом доходів Державного бюджету. Податкові надходження в його частині складають суттєвий відсоток у дохідній частині бюджету у більшості країн, в т.ч. і України (табл. 1).

Таблиця 1

**Структура податкових надходжень до державного бюджету України
за 2004-2018 рр., %***

Роки	ПДВ	ПДФО	АП	ПП	Місцеві податки і збори	Плата за користування надрами	Ввізне мито	Інше	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2004	36,7	16,9	8,6	20,7	0,7	0,4	5,1	10,9	100
2005	41,3	15,2	7,0	20,6	0,5	0,3	5,3	9,8	100
2006	44,8	15,6	5,9	17,9	0,4	0,4	4,8	10,2	100

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

Продовж. табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	41,9	18,6	5,7	18,4	0,4	0,3	5,1	9,6	100
2008	46,8	17,0	4,7	17,7	0,3	0,4	4,4	8,6	100
2009	48,8	18,2	8,9	13,5	0,3	0,5	2,6	7,2	100
2010	45,7	18,4	10,2	14,5	0,3	0,5	3,1	7,2	100
2011	47,1	16,4	9,2	15,0	0,7	0,7	2,9	7,9	100
2012	46,9	17,3	9,8	14,2	1,4	0,8	3,3	6,4	100
2013	46,0	18,3	9,3	13,9	1,9	3,6	3,4	3,6	100
2014	46,7	18,5	11,1	9,9	2,0	4,8	3,1	3,9	100
2015	42,9	17,4	12,3	6,8	4,7	6,6	6,9	2,5	100
2016	44,3	18,6	13,7	8,1	5,7	5,5	2,7	1,5	100
2017	45,8	19,6	12,8	7,7	5,6	4,7	2,5	1,2	100
2018	45,5	20,4	12,4	8,2	5,3	3,9	2,5	1,7	100

*розраховано авторами на підставі [1]

Отже, згідно даних Державної податкової служби України найбільшу питому вагу в загальній сумі надходжень до державного бюджету складають саме надходження від сплати ПДВ. В середньому за досліджувані роки частка ПДВ склала 44,7 %, ПДФО – 17,8 %, податку на прибуток – 13,8 %, акцизного податку – 9,4.3

На макрорівні (суб'єкти господарювання) непростою ділянкою обліку залишається правильність документального оформлення та відображення розрахунків за ПДВ. Зокрема, для здійснення комплексних досліджень щодо розрахунків з бюджетом, одним з головних джерел інформації є податкова звітність, яка розкриває її користувачам інформацію про наявність зобов'язань за кожним податком за звітний (податковий) період на підставі якого здійснюється сплата або регулювання заборгованості платника податків за таким податком [2].

Отже, значення ПДВ як на рівні держави, так і на рівні підприємств досить суттєве. А науковці, однією з актуальних тем обрали визначення переваг та недоліків в системі оподаткування ПДВ. У табл. 2 узагальнено основні з них.

Отже, податок на додану вартість характеризується рядом суттєвих переваг, а саме: виступає фактором, що регулює розмір заробітної плати і ціни; володіє економічними і організаційно-технічними перевагами стягнення, простотою нарахування; володіє нейтральністю по відношенню до платників, до переміщення товарів і послуг, розміщення ресурсів; володіє механізмом взаємної звірки платниками податкових зобов'язань; дає можливість отримувати кон'юнктурний прибуток, стримувати неоправданий ріст цін; є доходом держави, що постійно поступає і є стабільним.

Переваги та недоліки податку на додану вартість

Переваги	Недоліки
Бабіч І.І. [3]	
Регулює розмір ціни Дохід держави, що постійно поступає та є стабільним Відрізняється простотою стягування та примушує ліквідувати зайві ланки господарювання Має механізм взаємної перевірки платниками податкових зобов'язань	Стримує розвиток виробництва Стимулює інфляцію Соціально несправедливий, оскільки він не залежить від платоспроможності платника Сприяє елююванню оборотних коштів підприємства, якщо своєчасно не відбувається його бюджетне відшкодування
Голишевська Л.В. [4]	
Ставки полегшують як обчислення податку безпосередньо для платників, так і контроль державних податкових органів за дотриманням платіжної дисципліни Розмір ставки 20% є виправданим, яка визначається не лише бюджетними потребами, а й реальними доходами споживачів Нарахування та сплати відповідає вимогам ринкового середовища та вдосконалення механізму справляння, відповідно до умов перехідної економіки України	Ставка змінюється під впливом економічного стану країни Запровадження диференційованих ставок ні є ефективним для нашого суспільства
Бутенко Т.В. [5]	
Швидке і регулярне надходження їх до бюджету, дає змогу фінансувати видатки бюджету Збільшення доходів держави при зростанні населення та його добробуту Стримує вплив на споживання товарів, шкідливих для здоров'я і моральності населення Зручність, яка полягає у тому, що відсутністю втрати часу при внесенні, не мають примусового характеру, не потребують накопичення певних коштів	Відсутня безпосередня залежність від розміру доходів платників (регресивний характер) Групи осіб з низьким рівнем доходу сплачують більшу частку свого доходу, порівняно з високодохідними групами При відсутності прозорої системи надходжень до бюджету можлива наявність бюджетної заборгованості
Кудряшова Є. В. [6]	
Відсутність подвійного оподаткування і кумулятивного ефекту Стримує зростання цін	Ухилення від сплати податку, за рахунок неузгодженості законодавчих актів з оподаткування Складний механізм нарахування та сплати

Простота, економічні і організаційно-технічні характеристики забезпечили податок на додану вартість перевагами перед іншими податками, але разом з тим не позбавили його недоліків, а саме: виступає фактором, що стримує розвиток виробництва та негативно впливає на високотехнологічні і наукоємкі

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

виробництва; сприяє вимиванню оборотних коштів підприємства, якщо своєчасно не відбувається його бюджетне відшкодування; виступає фактором, що стимулює інфляцію; соціально несправедливий податок, оскільки він не залежить від платоспроможності платника.

Список використаних джерел

1. Ціна держави. URL: <http://cost.ua/budget/revenue/> (дата звернення 10.11.2019).
2. Лега О. В. Розрахунки за податком на додану вартість в площині використання інформаційних технологій. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки*. 2014. Випуск 9. Частина 4. С. 199-203. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/317/1/215.pdf> (дата звернення 10.11.2019).
3. Бабіч В., Поддєрьогін А. Податковий кредит з податку на додану вартість (ПДВ): облік, нарахування та відшкодування. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2014. № 5. С. 16-22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2014_5_4. (дата звернення 10.11.2019).
4. Голишевська Л.В., Причєпа Г.В. Переваги і недоліки податку на додану вартість. URL: http://www.rusnauka.com/4_SWMN_2010/Economics/58978.doc.htm. (дата звернення 10.11.2019).
5. Бутєнко Т. В., Бутєнко В. В. Переваги та недоліки використання різних форм оподаткування в Україні. *Економіка: реалії часу. Науковий журнал*. 2017. № 4 (32). С. 28-36. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2017/No4/28.pdf> (дата звернення 10.11.2019).
6. Кудряшова Є.В. Правові аспекти перекладання непрямих податків. *Правоведення*. 2005. № 2. С. 180-192.

**ДЕТІНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ:
ЗАКОНОДАВЧІ РІШЕННЯ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ**

Воловик А.С.,

здобувач СВО бакалавр за ОПП Облік і оподаткування

Полтавська державна аграрна академія

Науковий керівник – Канцєдал Н. А., к.е.н., доцент, доцент кафедри
бухгалтерського обліку та економічного контролю

Сучасна епоха характеризується стрімким розвитком інновацій та економічних процесів, що спричиняє виникнення нового типу виробництва, розширення кордонів економічної взаємодії у глобальному просторі. Ключовою ознакою нової – Четвертої промислової революції з притаманними їй технологічними проривами, такими як штучний інтелект, роботизація, інтернет речей (Internet of Things) є виникнення нових бізнес-моделей, докорінних змін систем виробництва, споживання, транспортування і постачання [1, с. 29].